

تعریف

پایگاه اطلاع رسانی اینترنتی آموزش سلامت، پایگاه اطلاع رسانی اینترنتی است که حداقل یکی از اهداف آن آموزش سلامت باشد.

خصوصیات پایگاه اطلاع رسانی اینترنتی

ارزیابی محتوای پیام

a. دقت (Accuracy)

- ۱ - منظور از سیستم به روز شدن پایگاه، تناوبی است که پایگاه اینترنتی اطلاعات خود را به روز می کند. چنانچه این کار هر سال، ۴ بار، ۳ بار، ۲ بار، ۱ بار و یا کمتر اتفاق می افتد، به ترتیب امتیاز ۵، ۴، ۳، ۲، ۱ بدهید.
- ۲ - لطفاً با استفاده از دانسته های خود و یا در صورت امکان منابع در دسترس، صحت مطالب ذکر شده را بسنجید.
- ۳ - لازم است که منابع هر یک از داده ها، اطلاعات و ... علمی ذکر شده باشد. در غیر این صورت به نسبت امتیاز کسر نمایید.
- ۴ - ویراستاران سایت اینترنتی چه کسانی می باشند؟ آیا تخصصی در زمینه موضوع پایگاه اطلاع رسانی فعلی دارند؟
- ۵ - در صورتی که متن دارای غلطهای املایی، نگارشی و یا دستور زبانی است، به نسبت از حداکثر نمره بکاهید.

b. شفافیت (Clarity)

- ۱ - آیا هدف از راه اندازی پایگاه اینترنتی به وضوح و به صورت شفاف ذکر شده است؟ به شفاف بودن بیشتر اهداف، نمره بیشتر بدهید.
- ۲ - برای مثال لازم است که تصاویر بیماران با پوشاندن چشم ها باشد. تا شناسایی بیماران امکان پذیر نباشد. آیا این موضوع رعایت شده است؟
- ۳ - آیا آدرس الکترونیک، پستی، تلفن، فاکس و... تهیه کنندگان و ویراستاران سایت در دسترس مخاطب است؟

c. مناسبت داشتن (Relevancy)

۱- آیا سازندگان این رسانه، هیچ اطلاعاتی پیرامون خصوصیات دموگرافیک مخاطبین (سن، جنس، شغل، وضعیت تاهل و ..) و خصوصیات فرهنگی مخاطبین (سطح تحصیلات، زبان، گویش، و ..) داشته اند. تنها در صورت وجود مستندات امتیاز دهید. رسانه تا چه حد برای قشری با این خصوصیات دموگرافیک و فرهنگی مناسب است؟

۲- آیا سازندگان این رسانه، هیچ اطلاعاتی پیرامون خصوصیات رفتاری و روانشناختی مخاطبین داشته اند. تنها در صورت وجود مستندات امتیاز دهید. رسانه تا چه حد برای قشری با این خصوصیات رفتاری و روانشناختی مناسب است؟

d. جذابیت (Appealing)

۱ - منظور از جذابیت، گیرایی مخاطب است.

۲ - در صورت استفاده از تمامی امکانات بصری ذکر شده (فیلم، پویا نمایی، عکس، جدول و نمودار) حداکثر امتیاز را اختصاص دهید. در غیر این صورت، به نسبت از امتیاز کسر نمایید.

e. مقبولیت (Credibility)

۱ - منظور از سازمان/سازمانهای ایجادکننده پایگاه، تولیدکنندگان آن (برای مثال یک شرکت) است.

۲ - منظور از سازمان/سازمان های سفارش دهنده پایگاه، درواقع دانشگاه علوم پزشکی و یا سازمان های تابعه وزارتخانه است.

۳ - منظور از ویراستاران، افرادی هستند که به روزکردن سیستم را بر عهده دارند.

f. خلاقیت (Creativity)

۱- آیا نمونه مشابهی در دسترس است؟ نمونه حاضر را با آن مقایسه نمایید و تفاوت ها را دریابید.

۲- هر گونه فکر بدیع که آن را می توانید در قالب خلاقیت طراح بگنجانید، امتیاز این سؤال را می افزاید.

ارزیابی ساختار

a. سازماندهی و تکنولوژی (Technology Navigational)

۱ - جای گیری بخش های مختلف صفحه اصلی را ارزیابی کنید.

۲ - اگر چه این سؤال نیاز به ارزیاب متخصص در زمینه گرافیک دارد، اما به نظر شما طراحی صفحات زیباست؟

۳ - منظور از اتصالات مفید، آدرس های اینترنتی پایگاه های دیگر است که در اختیار قرار گرفته است.

۴- منظور از مسیریابی (Navigation)، امکان حرکت از یک صفحه به صفحه دیگر است.

- ۵- چنانچه فاقد قابلیت جستجو است، نمره ۱ بدهید. چنانچه دارای قابلیت جستجوی ساده است، نمره ۳ بدهید
- ۶- چنانچه دارای قابلیت جستجوی پیشرفته است، نمره ۵ بدهید.
- ۷- منظور از مرورگرها، برنامه هایی همچون Windows explorer و ... می باشد.
- ۸- در صورت امکان یک صفحه را چاپ نمایید. برحسب نتیجه حاصل، امتیاز دهید.
- ۹- منظور نحوه اتصال به پایگاه اینست که آیا یک مخاطب به راحتی می تواند به پایگاه متصل شود؟
- ۱۰- برای مثال چه میزان طول می کشد تا با انتخاب یک صفحه جدید، تصاویر و مطالب نمایش داده شوند؟
- ۱۱- منظور از افراد ناتوان، افراد نابینا، کم بینا، ناشنوا و ... است. آیا این رسانه برای این افراد هیچ امکانات اختصاصی برای بهره گیری ارایه کرده است؟
- ۱۲- منظور از رسانه های مختلف، تصاویر، جداول، نمودارها، صوت، موسیقی و ... است
- ۱۳- منوها و بخش های مختلف صفحات پایگاه را بررسی کنید. پاسخ به سئوالاتی که معمولاً پرسیده می شوند، در هیچ جای این رسانه قرار گرفته است؟
- 14- پس از طرح سوال یکی از کاربران چه اتفاقی می افتد؟ آیا در نهایت به آن پاسخ داده می شود؟

b. جذابیت برنامه تولید شده

منظور، گیرایی این رسانه است. آیا این پایگاه قابلیت جذب مخاطب را از بین چند پایگاه اطلاع رسانی مشابه دارد؟

اجرای پایگاه اطلاع رسانی اینترنتی

- ۱- برای مثال، آیا در اماکن عمومی یا جراید ذکر شده باشد.
- ۲- تلاش کنید تا با امکانات یک مخاطب معمول (بدون بهره گیری از اینترنت پر سرعت و ...) به صفحه اصلی پایگاه اینترنتی متصل شوید. سهولت اتصال به پایگاه را نمره دهی نمایید.

ارزیابی

- ۱- تنها در صورتی به سئوالات بعدی بروید که مستنداتی دال بر ارزیابی وجود داشته باشد.
- ۲- آیا در مستندات ارزیابی، ذکر از سنجش ارزیابی دسترسی به اهداف به میان آمده است؟
- ۳- آیا در مستندات ارزیابی، ذکر از سنجش تاثیر رسانه بر مخاطبین به میان آمده است؟

۴ - آیا در مستندات ارزیابی، ذکری از سنجش نواقص رسانه به میان آمده است؟